مناظره ای از

امام جواد علیه السلام

سید جواد حسینی

بسم الله الرحمن الرحیم

مناظره ای از امام جواد (علیه السلام)

نویسنده:

سید جواد حسینی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مناظره ای از امام جواد

مشخصات کتاب

مؤلف: سید جواد حسینی

ناشر: سید جواد حسینی

مقدمه

امام نهم که نامش «محمد» و کنیه اش «ابوجعفر» و لقب او «تقی» و «جواد» می باشد، در نیمه ماه رجب ۱۹۵ ه. ق در شهر مدینه دیده به جهان گشود [۱] . مادر او «سبیکه» که از خاندان «ماریه قبطیه» همسر پیامبر اسلام به شمار می رود، از نظر فضایل اخلاقی، در درجه والایی قرار داشت و برترین زنان زمان خود بود، به طوری که امام رضا علیه السلام از او به عنوان بانویی منزه و پاکدامن و با فضیلت یاد می کرد [۲] . حضرت در مجموع دوران امامت خود با دو خلیفه عباسی، یعنی مامون (۱۹۳ - ۲۱۸) و معتصم (۲۱۸ - ۲۲۷) معاصر بوده است. «ابن حجر هیثمی» از علمای اهل سنت می نویسد: «مامون او را به دامادی انتخاب کرد، زیرا با وجود کمی سن، از نظر علم و آگاهی و حلم بر همه دانشمندان برتری داشت.» [۳] . شبلنجی عالم دیگر اهل سنت می گوید: «مامون پیوسته شیفته او بود، زیرا با وجود کمی سن، فضل و علم و کمال عقل خود را نشان داده، عظمت خود را آشکار ساخت.» [۴] . به بهانه نیمه رجب و سالروز ولادت آن حضرت، در این مقال بر آنیم با ارائه یکی از مناظرات آن حضرت، خوشه ای از خرمن علم و فضل و کمال عقل او برگیریم، و فرا روی اندیشه خویش قرار دهیم.

مناظره امام جواد با یحیی بن اکثم

از امام جواد علیه السلام مناظرات متعددی نقل شده [۵] است که به عنوان نمونه به یکی از آنها که مختصر و مربوط به مسائل اعتقادی است اشاره می شود، با تذکر این نکته که امام با حفظ تقیه، این مناظره را انجام داده

است. بعد از آنکه مامون ام الفضل را به تزویج حضرت جواد علیه السلام در آورد، یحیی بن اکثم (یکی از علمای اهل سنت) با جماعت بسیاری نزد آن حضرت و مامون آمدند. یحیی عرض کرد: ای پسر رسول خدا! نظر شما درباره روایتی که[در مدارک اهل سنت]نقل شده است که «خداوند جبرئیل را فرستاد تا از پیامبر صلی الله علیه و آله بخواهد که از ابابکر سؤال کند: آیا او از خداوند راضی هست یا نه؟ با اینکه خداوند از او راضی می باشد» چیست؟ امام جواد علیه السلام فرمود: من منکر فضیلت ابابکر نیستم، ولی بر ناقل این ستور لازم است که طبق دستور پیامبر صلی الله علیه و آله عمل کند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در حجه الوداع فرمود: «بعد از من جاعلان حدیث فراوان می شوند، لذا باید احادیث را بر قرآن و احادیث عرضه کنید؛ هر حدیثی که موافق قرآن و سنت من باشد به آن عمل کنید و اگر مخالف آن دو بود، بدان عمل نشود.» این خبر موافق با قرآن نیست، زیرا خداوند می فرماید: «ما انسان را آفریدیم و وسوسه های نفس او را می دانیم و ما از رگ قلبش به او نزدیک تریم.» [۶] آنگاه چگونه می شود خداوند از رضایت و غضب ابابکر نسبت به خود بی خبر باشد، تا نیاز به سؤال داشته باشد؟ این عقلا محال است. یحیی گفت: روایت شده که ابابکر و عمر در زمین مانند جبرئیل و میکائیل در آسمان می باشند؟ حضرت فرمود: در این حدیث هم باید دقت نمود، چرا که آن دو فرشته از فرشتگان مقرب بوده، لحظه ای از طاعت

خدا جدا نشدند و هرگز خدا را معصیت نکردند، و حال آنکه آن دو مشرک بودند، بعد مسلمان شدند و اکثر عمر خود را در شرک به سر بردند، آنگاه چگونه می توانند همسان جبرئیل و میکائیل باشند؟ یحیی گفت: در روایات آمده که آن دو (ابابکر و عمر)، پیر مردان اهل بهشت می باشند، در این زمینه چه می گوئید؟ حضرت فرمود: این هم محال است، چون بهشتی ها همه جوانند و در آنجا پیرمردی وجود ندارد. این روایت را بنی امیه در مقابله با آن روایتی که می گوید: «حسن و حسین آقای جوانان بهشتی می باشند»، ساختند. یحیی گفت: نقل شده که عمر چراغ اهل بهشت است. حضرت فرمود: این هم محال است، چرا که در بهشت فرشتگان مقرب، پیامبران، آدم و محمد صلی الله علیه و آله حضور دارند. چگونه بهشت با نور آنها روشن نشده که نیاز به نور عمر باشد؟! یحیی گفت: نقل شده که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: اگر من مبعوث نمی شدم، عمر به جای من مبعوث می شد. حضرت فرمود: قرآن راستگوتر از این حدیث است، آنجا که می فرماید: «و هنگامی که از پیامبران پیمان گرفتیم، و از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم، و ما از همه آنان پیمان محکمی گرفتیم.» [۷] آنگاه چگونه پیمان خداوند عوض می شود؟[از این گذشته]پیامبران یک چشم به هم زدن مشرک نشدند، چگونه کسی به رسالت مبعوث می شود در حالی که اکثر عمر خود را در شرک به سر برده است؟! یحیی گفت: در روایت آمده که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود: اگر عذاب نازل شود، جز

عمر کسی از آن رهایی نمی یابد. حضرت فرمود: این هم محال است، چرا که خداوند می فرماید: «خداوند تا تو (پیامبر) در میان آنها باشی، آنها را عذاب نخواهد کرد و مادامی که به درگاه خدا توبه و استغفار کنند،[باز هم]آنها را عذاب نخواهد کرد.» [۸] می بینید که برای نزول عذاب دو مانع ذکر شده است و لا غیر؛ ۱- وجود مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله در بین مردم. ۲- توبه و استغفار مردم [۹] . انجام چنین مناظره ای و پیروزی امام جواد علیه السلام چند پیامد مثبت داشت: ۱- با توجه به اینکه امام جواد علیه السلام در خردسالی به امامت رسید، عباسیان فکر می کردند او از نظر علمی ناتوان است و از این رو با ترتیب چنین مناظراتی سعی می کردند شخصیت او را خورد کنند. پیروزی امام در مناظره با پاسخ های قاطع و روشنگر، هرگونه شک و تردید را در مورد پیشوایی او و نیز اصل امامت از بین برد. ۲- این مناظره خط بطلانی بر بسیاری از احادیث جعلی کشید. احادیثی که به دستور حاکمان غاصب و برای تثبیت حکومت غصبی آنان توسط عده ای انسان خود فروخته جعل شده و موجب انحراف در امت اسلامی بود.

پاورقی

[۱] ر. ک: طبرسی، اعلام الوری، (تهران، دارالکتب الاسلامیه، چاپ سوم) ص ۳۴۴، بعضی ولادت آن حضرت را در ماه مبارک رمضان سال ۱۹۵ می دانند. ر. ک: شیخ مفید، الارشاد، (قم، مکتبه بصیرتی) ص ۳۱۶.

[۲] محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، (مکتبه الاسلامیه)، ج ۵۰، ص ۱۵.

[۳] الصواعق المحرقه، (قاهره، مکتبه القاهره، چاپ دوم، ۱۳۸۵ ه. ق)، ص ۲۰۵.

[۴] شبلنجی، نور الابصار، (قاهره، مکتبه المشهد الحسینی)، ص ۱۶۱.

[۵] احمد طبرسی، الاحتجاج،

(قم، انتشارات اسوه، چاپ اول، ۱۴۱۳)، ج ۲، ص ۴۸۱.

[۶] «ولقد خلقنا الانسان ونعلم ما توسوس به نفسه ونحن اقرب اليه من حبل الوريد».

[۷] احزاب/۷، «واذ اخذنا من النبيين ميثاقهم و منك و من نوح و ابراهيم وموسى وعيسى ابن مريم واخذنا منهم ميثاقا غليظا».

[۸] انفال/۳۳.

[۹] احتجاج، (پيشين)، ج ۲، ص ۴۷۷- ۴۸۰.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِی الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹